

SŁOWNE DRUŽINY

hodža so sklonjować (flektujomne)

hodža so konjugować

➔ **WERBY**
(słowjesa) zwuraznjeja

- što so čini *běhać, so smjeć, darić*
- što so stawa *kčěć, so hrimać, spać*

Rozeznawamy:

- * poňowoznamowe werby *napřemo běžeć, přećelce pomhać*
- * pomocne werby *dyrbju čakać, budže jěchać*

+ **wosoba:** 1., 2., 3. *běham, běhaš, běha*

+ **numerus:** singular, dual, plural *běham, běhamoj, běhamy*

+ **modus:** indikatiw, konjunktiv, imperatiw *běham, bych běhaŕ/a, běhaj*

+ **aspekt:** imperfektiwny/perfektivny *pisać/dopisać, kopać/kopnyć, pokazować/pokazać*

+ **genus verbi:**

- * aktiw *twarimy*
- * pasiw *bu natwarjena, twari so*

+ **tempus:**

- * prezens *twarju*
- * preteritum (imperfekt/aorist) *twarjach/natwarich*
- * perfekt *sym twariŕ/a*
- * pluskwamperfekt *běch twariŕ/a*
- * futur (jednory/zestajany) *natwarju/budu twarić*

hodža so sklonjować (flektujomne)

hodža so deklinować

➔ **SUBSTANTIWY**
(wěcowniki) pomjenuja

- žiwochi *džěćo, muž, kón,*
- předmjety *časnik, tžica, chěža*
- zjawy *zbožo, wostuda, nalěćo*

+ **genus:** maskulinum, femininum, neutrum *šuler, zemja, wjedro*

+ **kazus:** nominatiw, genitiw, datiw, akuzatiw, instrumentaŕ, lokatiw, wokatiw *čłowjek, čłowjeka, čłowjekej, čłowjeka, (z) čłowjekom, (wo) čłowjeku, čłowjeće*

+ **numerus:** singular, dual, plural *kniha, knize, knihi*

+ **žiwosć / nježiwosć** maskulinumow *šuler, Jan, psyk/dub, tykanc, štom*

+ **muskowosobowosć / njemuskowosobowosć** maskulinumow *šuler, Jan, nan/psyk, kón, law*

➔ **NUMERALE / ORDINALE**
(ličbniki/rjadowe ličbniki)

- numerale pomjenuja ličby (kelko?) *dwě knize, wo třoch knihach, pjeć holcow*
- ordinale rjaduja předmjety abo zjawy (kotry?, kotra?, kotre?) *prěnje městno, pjaty džěl*

➔ **ADJEKTIWY**
(kajkostniki)
pomjenuja kajkosće abo přiznamjenja

- + kongruentne formy *žortny, zeleny, drjewjany*
- * rozeznawanje po **genusu** *žortny, žortna, žortne*
- * rozeznawanje po **kazusu** *žortny, žortneho, žortnemu, žortny*
- + njekongruentne formy *wutrajnje běhać, rjenje spěwać, derje přihotowana jězba*
- * **stopnjowanje:** pozitiw, komparatiw, superlatiw, absolutiw *luby, derje, lubši, lěpje, najlubši, najlěpje, nanajlubši, nanajlěpje*

➔ **PRONOMENY**
(naměstniki)
wustupuja zhromadnje ze substantiwom abo zastupuja jón

- zwjetša so deklinuja kaž substantiw, na kotryž so počahuja abo kotryž zastupuja
- personalne pronomeny *ja, ty, wón, wój, wonej, wy*
- posesiwnne pronomeny *moja, naša, naju, waše, waju, jeje*
- interogatiwne pronomeny *štó, kajki, kelko, kak, hdy, hdže*
- relatiwne pronomeny *štóž, kaž, čejž, hdyž, kotraž*
- demonstratiwne pronomeny *tole, tajki, wony, tak, tamny, tutón*
- indefinitne pronomeny *něchtó, něhdy, něhdže*
- numeraliske pronomeny *tójšto, wjele, mato, telko*

njehodža so sklonjować (njeflektujomne)

➔ **ADWERBY**
(přisłowjesniki) podawaja

- čas (hdy?)
- městnosć (hdže?, dokal?, zwotkel?)
- wobstejnosće (kak?, na kotre wašnje?)
- temporalne adwerby *nětko, džensa, potom, rano*
- lokalne adwerby *tamle, naprawo, tule, doma*
- modalne adwerby *pospochi, skradžu, njejpacy*

➔ **KONJUNKCIJE**
(wjazawki) wjazaja

- słowa, sadowe čłony
- hłowne sady, pódlanske sady
- hłownu sadu z pódlanskej
- přirjadowace konjunktije *a, ale, mjeztym zo, pak – pak, ale*
- podrjadowace konjunktije *dokelž, zo, jako, jeli, hač, hdyž*

➔ **PREPOZICIJE** (předłóžki)
zwuraznjeja, w kotrym počahu wěcy k sebi steja hladajo na městno, směr, čas, přičinu, zaměr, scěh abo druhe

- steja přeco z wěstym **kazusom** *w (lok), do (gen), k (dat)*
- někotre móža ze wšelakimaj **kazusomaj** stać *z (gen abo instr), na (ak abo lok)*

➔ **INTERJEKCIJE**
(wukřičniki)
zwuraznjeja začuća abo su reakcije na wěste dožiwenja

- aw!, ej!, fuj!, pst!, eč!, he!, jejminej!, buh!*